

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitlőterben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5, kor-
nyedévre 2,50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
3 fill. Petít betűknél nagyobb, svagy
liszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A kormány az árvizkárosultakért

— szept. 10.

Az az akció, melyet a kormány az árvíz által sújtott vidékek inségének enyhítésére megindított, már eddig is nagyon üd-
vös eredményeket idézett elő. Sándor János belügyminiszter ren-
deletére a törvényhatóságok tiszt-
viselői minden bürokratikus for-
maságok mellőzésével felkeresték
az elemi csapástól sújtott helye-
ket, saját felelősségükre intéz-
kedtek, vezették a mentő és se-
gítő munkákat és a néppel való
közvetlen érintkezés alapján
tapasztalataikról és a szükséges
intézkedésekről gyors, kimerítő
és tüzetes jelentéseket és javas-
latokat tettek. Ugy Sándor János
belügyminiszter, mint Ghillányi
Imre báró földmivelésügyi minis-
ter személyesen is felkeresték az
inséges vidékek nagy részét és
mindent elkövettek, hogy a kor-
mány segítő akciója a rendelke-
zésre álló eszközökhöz mérten
gyors, eredményes és hatásos le-
gyen.

A kormány 4 és fél millió
koronát bocsátott eddig az insé-
ges lakosság segélyezésére. Ez
az aránylag nagyon tekintélyes
összeg felhasználási módja oly
helyes és szakavatott volt, hogy
evvel a károsult lakosság képes
volt legsürgősebb szükségleteit is
fedezni, úgy, hogy az élelmiszer-
hiányról szóló panaszok teljesen
elhallgattak. Ezenkívül a folyók
és patakok partvédelmi munká-
lataira 700.000 koronát fordítot-
tak és ezek a munkák is hozzá-
járultak az inséges lakosság nyo-
morának enyhítéséhez. A legkö-
zelebbi feladat volt a vetőmag-
vak kiosztása. Ghillányi Imre br.
földmivelésügyi miniszter tegnap
rendeletet bocsátott ki, mely erről
a szükségletről is a legcélrave-
zetőbb módon gondoskodott. Az
állami uradalmak terméseiből a
kiszáradt között búzát és rozsot
osztanak ki 18 illetőleg 12 koro-
nás mérsékelt áron és a vásár-
lóknak szükség esetén egy évi
hitelt adnak, ha nem tudnak fi-
zetni. Eddig 100.000 métermá-
zására jelentettek be igényeket,
ami 100—120.000 hold terület-
nek felel meg. De valószínűleg
szükség lesz még ezenfelül 30—
40.000 métermázására. A vetőmag-

vak szállítását már a jövő héten
megkezdik. Ez az akció Erdélyre
és Felső-Magyarországra terjed
ki Ezenkívül Erdély számára 5000
vagon kukoricát vásárolt a kor-
mány és ezt a mennyiséget be-
vásárlási áron bocsátja a meg-
szorult kisgazdák rendelkezésére,
ugy, hogy a szállítási költsége-
ket a kormány viseli. Ez is több
százezer koronát tesz ki. Ezzel
véget vetettek ama spekulánsok
visszaéléseinek, akik Máramaros-
ban és Erdélyben a tengeri árát
50—55 koronára is felhajtották.
A hegyvidéki kirendeltség a ten-
gerit raktárakban helyezte el és
így bocsátja a gazdák rendelkezé-
zésére, minek következtében a
tengeri ára rögtön a normálisra
csökkent.

A legközelebbi napokban Ghil-
lányi Imre báró vezetésével bi-
zottság fog tanácskozni, melynek
tagjai lesznek: a belügyi, pénz-
ügyi, földmivelésügyi és keres-
kedelemügyi miniszteriumok ki-
küldöttei, továbbá résztvesznek
benne: az Országos Központi Hi-
telszövetkezet és a Hangya kép-
viselői. Ez a bizottság állapítja
meg, hogy milyen módon osszák
szét a befolyt adományokat és
különösen arra fog ügyelni, hogy
első sorban azok részesüljenek
segélyben, akiknek nincs elég
pénzükr arra, hogy rombadólt há-
zaikat felépítsék. De gondoskod-
nak arról is, hogy a megszorult
gazdák ezekből a segélyekből sze-
rezhessék be vetőmagszükségle-
teiket.

Egész csöndben, de annál gyor-
sabbban, céltudatosabban, erélye-
sebben és eredményesebben fol-
lyik tehát a kormány segítőak-
ciója. Az inség és nyomorúság
közvetlen bajain máris segítve
van. A további akció az elemi
károk teljes jóvátételére szaka-
datlanul folyik. A nemeseu és
humánusan gondolkodó társada-
lom támogatja ezt a munkát, csak
az ellenzék erőlködik cinikus szív-
telenséggel azon, hogy a közvél-
lemény érdeklődését elterelje az
ország akut bajairól és gondjairól
és a maga botrányhajhászó manő-
verei számára foglalja el.

— szept. 10.

Az államosítás. A kormány téli
programjának legfontosabb részét a
vármegyéik államosítása képezi. Egy-
előre a kormánynak az ad nagy fel-
adatot, hogy mi történjék a folyó év
végével, amikor az ország vármegyéi-
ben lejárnak a tisztviselői mandátu-
mok. Hír szerint a megoldás az lesz,

hogy az idén is rendszeres tisztújítás
tartandó; ez a tisztújítás azonban nem
hat évi mandátumot biztosít, hanem
csak annyi időre szól, ameddig életbe
lép az államosítás törvénye. Az álla-
mosítást, úgy hírlik, a vármegyei árva-
székeken fogják kezdeni. Hogy hová
fogják beosztani a gyámhatóságot, a
bírószákok mellé, vagy a főszolgabíró-
szákokhoz, még nincs eldöntve. Ennél
a kérdésnél nagy vitákra van kilátás,
mert megoszlik a vármegyéik vélemé-
nye. Hogy azonban ép az árvaszékeken
kezdik az államosítást, abból arra le-
het következtetni, hogy a járásbíró-
szákok mellé osztják be őket. A köz-
igazgatás államosításáról még semmi-
féle pozitívum nincs.

Nehéz időkben.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

— szept. 10.

Az ünnep miatt ezuttal kedden,
a hó 9-én tartotta vármegyéik köz-
igazgatási bizottsága rendes ülését, a
melyen Meczner Gyula főispán el-
nökölt s jelen voltak Dókus Gyula
alispánnal élükön a vármegyei tiszt-
viselők, ugyszintén az állami hivata-
lok vezetői, a választott tagok közül
Matolai Etele, dr. Molnár Béla, Nagy
Barna, elmaradásukat kimentették gr.
Mailáth József, gróf Széchenyi Ernő,
Nemthy József.

Nehéz idők csapásairól folyt a
szó az ülésen; elmúlt veszedelmek
okozta inség enyhítéséről s fenyegető
rémek elleni védekezésről. Az árvíz
és a koleraveszedelem volt az a két
téma, mely körül a tárgyalások leg-
inkább folytak s ezek mellett a többi
folyó ügyek csak csekély figyelemre
tarthatnak számot.

Ez a két nagy kérdés dominált
az alispáni jelentésben is, melynek
érdekesebb részeit itt adjuk:

Személyi ügyek.

Sátoraljajhely r. t. város tisztii
ügyésze, Kiss Ödön meghlt. Szilá-
gyi István a szinai szolgabírói hi-
vatalba beosztott tb. szolgabíró hasi-
hagymázban megbetegedvén, helyébe
Vágó Gyula közíg. gyak. nokot ren-
deltem ki. A bodrogközi főszolgabi-
rói hivatal vezetésével augusztus 1-től
Bencsik Béla tb. főszolgabíró biza-
tott meg. Alt József iroda segédtiszt
Szinnáról Sztropkóra helyeztetett át
s Eichler Jakab pedig Sztropkóról
Szinnára. Gálos Elemér kistárkányi
h. körjegyző szabadságoltatván, Mol-
nár Sándor helyettesített körjegy-
zőnek.

Mezőgazdaság.

Az aratás a folytonos esőzés kö-
vetkeztében rendkívül elkésett. A le-
aratott termények idejekorán beszá-
lithatók nem voltak s a folytonos
esőben az élet kicsirázott, a szalma
rothadásnak indul. Tetőzte a kalá-
szosok megromlását a folyó hóban
volt árvíz és felhőszakadások, melyek
tetemes kalászosot elsodortak és el-
iszapoltak. Még ma is sok kereszt
van szabadban és a cséplés még foly-

ton tart. Az aratási eredmény igen
rossz. A kapásnövények a folytonos
esőzés folytán a legtöbb helyen ugy-
szólván teljesen tönkrementek, ugy-
szintén a szőlő is igen nagy károkat
szennvedett s a szüreti kilátások álta-
lában véve igen rosszak.

A kolera.

A fenyegető kolera veszedelem-
mel szemben az óvintézkedések leg-
szélesebb körű keresztülvitelét szigo-
ruan elrendeltem. Utasítottam a fő-
szolgabírákat és Sátoraljajhely r. t.
város polgármesterét, hogy a kolera-
val fertőzött vidékekről, továbbá a
Balkán államokból jövő utasok fel-
tartóztatandók, orvosilag megvizsgá-
landók. A Balkán államokkal hatá-
ros helyőrségekből hazaérkező kato-
nák orvosilag megvizsgálandók s öt
napon át megfigyelendők. A folyó
vizeknek különösen pedig a Tisza,
Bodrog és Latorca és ezek mellék-
folyói vízének használatát eltiltottam.
Ott, ahol más víz rendelkezésre nem
áll, kutak létesítése végett hozzám a
szükséges összeg megjelölésével sür-
gösen jelentés teendő. A községi elől-
járók a legszigorúbban utasítandók,
hogy a községbe érkező idegeneket
és a Balkán államokkal határos hely-
őrségekből érkező katonákat még
megérkezésük napján felelősség terhe
alatt bejelentés. Utasítandók arra
is, hogy ha a község bármely lakosa
a kolera legesekélyebb jelével is meg-
betegszik, azt távirat vagy küldönc
utján a főszolgabírónak azonnal je-
lentsék be. Egyben utasítom őket,
hogy minden esetben a legnagyobb
erélyvel és minden irányban kiter-
jedő gondoskodással járjanak el. —
Felhívom azonfelül a járasok főszol-
gabíráit is, hogy az összes kutak ki-
tisztítása iránt azonnal intézkedje-
nek. Koleragyanus eset eddig a vár-
megye területén elő nem fordult.

Az árvizek.

A jelentés ezután részletesen is-
mertette az újabb árvizeket, melyek-
ről már beszámoltunk. Majd a se-
gélyakcióra áttérve, a következőket
közölte:

A segélyző bizottsághoz eddig
befolyt 16,265 koronából eddig segé-
lyezettettek Vámosújfalú, Tolcsva, Er-
dőhorváti és Huta községek árvizká-
rosultjai báró Waldbott Ödön tb. fő-
szolgabíró szives közreműködésével
4500 koronával, a nagymihályi járás-
hoz tartozó községek árvizkárosultjai
2090 koronával, a sátoraljajhelyi já-
ráshoz tartozó Borsi és Mikóháza
községek árvizkárosultjai 430 koro-
nával. — A még rendelkezésre álló
9245 korona 48 fillérből fogja a bi-
zottság első helyen Sátoraljajhely
r. t. város károsultjait további se-
gélyben részesíteni, miután a város
polgármestere által külön indított
gyűjtés utján befolyt összegből a pil-
lanatnyi segélyre szorult károsultak
már segélyezve lettek és a polgár-
mester most fogja bejelenteni, hogy
mily összegű támogatásra van még a
városnak szüksége.

Az adakozások még folynak s
ezért a folyamatban lévő segélyezési
akcióról csak nagy vonásokban em-
lékeztem meg.

Megnyilt **Schön Imre**
csipke, szallag, ruhadisz
és rövidáru ÜZLETE
Sátoraljajhely, Főtér (Bilanovits-ház.)

Hamis tudósítás Az Estben.

Az alispáni jelentés kapcsán több érdekes felszólalás történt.

Élénk helyesléssel fogadta a közgazgatási bizottság Meczner Gyula főispán felszólalását, ki a bizottság nevében elismerésének és köszönetének adott kifejezést Thuránszky László vármegyei főjegyzővel szemben, ki a múlt hónapban az árvízveszedelem elleni védekezést és intézkedéseket mint alispánhelyettes, oly nagy buzgalommal és lelkiismeretességgel végezte.

Igen érdekes volt Dókus Gyula alispánnak felszólalása, mely rámutatott arra a lelkiismeretlen felületességre, mellyel egyik-másik fővárosi lap a legfontosabb eseményeket is kezeli, amihez persze hozzájárul egyes helyi tudósítók az a könyelműsége, hogy álhíreket közölnek lapjaikkal. Így Az Est című fővárosi lap e vasárnapi száma Sátoraljajuhelyből azt jelenti, hogy itt két koleraeset fordult elő. Kétségtelen, hogy az ilyen álhírek a legnagyobb mértékben alkalmasak oknélküli zavar felidézésére s az ilyen eljárás nagy mértékben elítélendő.

A bizottság igen kíváncsnak tartaná, hogy a fővárosi lapok, legáltalában ilyen nagy fontosságú ügyekben csak illetékes, megbízható helyekről fogadnának el tudósítást, a minthogy valóban furcsa is, hogy ha bárkinek eszébe jut akármilyen oktan vészirt a soronkénti 7 fillér reményében felküldeni, egyik-másik fővárosi lap minden kritika nélkül azonnal leadja azt.

Ezután a kolera elleni védekezésről több felszólalás hangzott el. Így Matolai Etele utalt az 1892. évi tapasztalatokra s azok alapján kérte az intézkedéseket megtenni.

A rendes havi jelentésekből fel- említhjük Valló Gyula pénzügyigazgató abbeli közlését, hogy a pénzügyigazgatóság felterjesztésére a pénzügyminiszter leirt a vizkár által sújtott községekben az adóbehajtás fel- függesztése iránt.

A közigazgatási bizottság ezután számos kisebb-nagyobb folyóügyet intézett el.

Vasuti baleset az ujhelyi állomáson.

Hibás váltoállítás.

Hat ember megsebesült.

— szept. 10.

Hétfőn este fél kilenc órakor súlyos baleset történt az ujhelyi pályaudvaron s csak szerencsés véletlennek nevezhető, hogy a baleset emberéletet nem követelt áldozatul s nem öltött nagyobb méretet. Egy mozdony nekiment egy másik mozdony által tolatott személykocsinak, amely utasokkal volt telve. A személykocsi fel is borult, a hozzája kapcsolt kalauzkocsi egészen össze- zúzódott, de szerencsére ez utóbbiban senki sem volt s a személykocsi utasai közül sem sérült meg egyik sem életveszélyesen.

Az állomásfőnökségtől nyert értesülés szerint a személykocsiban

mindössze csak két nő és egy férfi volt. Ezt az adatot azonban nem fogadhatjuk el helyesen, mert a könnyebben sérült utasok közül a nagy zürzavarban és rémületben többen leszálloztak és elsiettek anélkül, hogy sérülésüket bejelentették volna. Így pozitív tudomásunk van egy utazóról, aki szintén így tett, mert hirtelenjében nem érzett fájdalmakat, azonban később a városban rosszul lett s még most is nagy betegen fekszik a városban. Tekintve továbbá, hogy megbízható tudósítás szerint négy nő szenvedett könnyebb sérüléseket: így a baleset sebesültjeinek számát, a kórházba szállított Knével Józseffel együtt minimálisan hatra tehetjük.

A katasztrófa oka ezuttal is: hibás váltoállítás. Ugy történt a dolog, hogy a mezőlaborezi vonatnak budapesti közvetlen kocsiját át akarták csatolni a budapesti vonathoz. Amint ezt a kocsit a kalauzkocsival együtt a mozdony vitte, mindjárt utána jött a miskolci vonat. Ezt át kellett volna terelni a szomszédos vágányra. Kovács Sándor tételügyelő tévedésből a 78-as váltó helyett a 77-est rántotta meg, minek következtében a sinek keresztződésénél a miskolci vonat mozdonya beleütközött a személykocsiba, amely féloldalra dőlt.

A szerencsétlenül járt utasok segélyére sietők csak egy súlyosabban sérült férfit találtak. Ez Knével József volt, egy budapesti vegyészeti gyár alkalmazottja, aki Homonnán lakó menyasszonyának látogatásáról utazott haza, Knével a jobb szeme felett homlokán szenvedett súlyos sérülést, mely erősen vérzett. Sebét a telefonon értesített és hamarosan megérkezett dr. Hornyay Béla vasuti tanácsadó varta be, azután az Erzsébet-kórházba szállították. Ugyancsak Hornyay doktor és Schön Hugó dr. vasuti orvosi tanácsadók részcsítették segélyben a könnyebben sérült nőket, akik aztán hamarosan tovább is utaztak.

A szerencsétlenség okozóját, Kovács Sándort, akit különben nagyon pontos, megbízható munkaerőnek ismernek, Steinhöffer Sándor állomás főnök azonnal elvonta a szolgálatból. Az összezuzott és fölfordult kocsikat éjjel három órára eltakarították.

Kedden reggel megérkezett a miskolci üzletvezetés által kiküldött bizottság, amely szigorú vizsgálatot folytat. Bűnügy minden valószínűség szerint nem lesz a dologból, mert kizártnak látszik, hogy vétkes gondatlanság forogna fenn.

A vasutnál a sajnálatos hibát az azal a tüzesettel magyarázzák, melyről a hírek között irunk. Ugyanis épen ebben az időpontban lobogott fel az Árpád-utcai tűz lángja, melyet a vasutnál is jól láttak. Minthogy pedig a váltónál működött vasutasok mind azon a tájon laktak, ahonnan a tűz látszott, emberileg érthető, hogy mind- egyikök s közöttük Kovács is odafigyelt, nyugtalanul végezte a dolgát, s így eshetett meg a végzetes tévedés.

A súlyosan sebesült Knével János-Jurcsó Agoston tb. rendőrkapitány hallgatja ki az Erzsébet köz-kórházban. A sebesült műszaki hivatalnok következőleg adta elő a szerencsétlenség részleteit:

„A mezőlaborezi személyvonattal érkeztem 8-án este 8 óra után a helybeli állomásra. Megérkezés után a mezőlaborezi vonatról lekapcsolták a közvetlen kocsit, melyben én is tartózkodtam, hogy a budapesti vonat- hoz csatolják. Egy mozdony vitte a lekapcsolt kocsit s velünk szembe a másik sínparán jött egy másik mozdony. Az egyedül haladó mozdony a sinkeresztződésnél neki ment a mi kocsinknak. Én a kocsi végében a folyosón állottam; észrevettem az egyedül haladó mozdony közeledését és meg akartam huzni a vészféket, de akkorára már megtörtént az össze- ütközés. Én neki estem a kocsi falának és onnan a nyitott ablaknak, miközben a kocsi eldült. Mialatt az

összeütközés megtörtént, láttam, hogy egy vasuti alkalmazott folyton inte- getett a vörös lámpával a mozgásban lévő mozdonyoknak.”

Változások

a törvényhatósági bizottságban.

A virilisták névjegyzéke.

A kimaradtak és az ujak.

— szept. 10.

Az igazoló választmány e hó el- sején tartott ülésében állapította meg az 1914. évi virilista bizottsági tagok névjegyzékét s ezt a hivatalos lap legutóbbi rendkívüli kiadása közli.

A névsor természetesen még nem végleges, amennyiben ellene a bíráló választmányhoz intézendő felebbezés- nek van helye s mint tudjuk, feleb- bezés alá is kerül nem egy tagnak a felvétele, másnak meg a névsorból való kihagyása. A felebbezések során fog előltni dr. Buza Barna mandátu- mának sorsa is, amelynek ügyét nem- régiben ismertettük. Az igazoló vá- lasztmány dr. Buzát felvette a név- sorba, noha a városházán megállápi- tották, hogy az 6 nevén szereplő adó- ból öt tulajdonképpen csak a felényi összeg terheli, a másik fele a Buza Béla dr. tartozása. E miatt a virilis- taságot meg is felebbezik s a bíráló választmány, — esetleg végső fokon a közigazgatási bíróság — fogja majd megmondani, van-e hát tényleg joga Buza Barna dr.-nak a törvényható- sági bizottságban, adófizetése alapján helyet foglalni.

Egyéb érdekességekre is bukkan- hatni a névsorban, böngészvén az uja- kat és a kimaradtakat.

Elhalálozás miatt több értékes, kiváló tagja maradt ki a legtöbb adót fizetőeknek. Összesen heten hunytak el: közöttük gróf Andrássy Dénes, báró Sennyey István, Z. Moskovits Géza, Szemere Lajos.

Eltávozás miatt törölték a kiváló tudóst, dr. Finkey Ferencet a név- sorból. Rajta kívül még négyen töröl- tettek ezen az alapon.

Részben az adótárgy megszűnése, részben adócsökkenés folytán kima- radtak összesen 28-an. Ezek közül uj- helyiek 9-en, és pedig a következők: Mattyasovszky Kálmán, Friedmann Lipót, Blumenfeld Lajos, Mandel Ig- nác, Szép Gedeon, Blumenfeld Emá- nuel, Groszmann Mór, Stern Lajos, Németh Nándor.

Mindezen kimaradások folytán 40 új tagja lett a törvényhatósági bi- zottságnak. Közöttük a legmagasabb adótétellel szerepel báró Harkányi Sándor, azután báró Sennyey István és dr. Z. Moskovits Iván. Rajtuk ki- vül még több értékes taggal is gy- rapodott a bizottság. Így bekerült vi- rilista jogon Schiller Kálmán, az uj- helyi kir. bíróság kiváló vezető járás- bírója, aki eddig a város közgyűlési termében is élénk tevékenységet fej- tett ki. Továbbá nagyon érdekes név az ujak között Zoványi Jenő, a sá- rospataki kollegium tanár, aki körül oly sok és nagy háboruszkodás folyt.

Az újonnan felvett 40 virilista névsorát egyébként itt közöljük:

Báró Harkányi Sándor Budapest, br. Sennyey István Páczin, dr. Z. Mos- kovits Iván Budapest, dr. Schwarz Ernő Sátoraljajuhely, dr. Friedman Armin Sátoraljajuhely, Schiller Kál- mán Sátoraljajuhely, Weinberger Adolf Gálszécs, Schwarz Mór Sárospatak, Stépán Tihamér Málca, Gireth Mi- hály Sátoraljajuhely, Szokolay Emil Sátoraljajuhely, Balogh János Sajó- hidvég, Sikorszky Endre Gálszécs, Rude Bernát Sátoraljajuhely, Linder Dávid Sátoraljajuhely, dr. Davidovics

Jenő Sátoraljajuhely, dr. Nagy Béla Sátoraljajuhely, Neufeld József Sátor- aljajuhely, Herczog Lipót Sátoralja- ujhely, Pál Bertalan Órós, Matuscsák János Alsókörtvélyes, Weinberger Manó Sátoraljajuhely, dr. Rosenbaum Jenő Gálszécs, Strausz Kálmán Nagy- kövesd, dr. Gombos Gáspár Sátor- aljajuhely, dr. Rátz Lajos Sárospatak, Saxun Izidor Töketerebes, Csontos József Sárospatak, Lazarovics Adolf Tokaj, Krausz Farkas Sátoraljajuhely, Tahy György Kisruszka, Zoványi Jenő Sárospatak, Lipschitz Adolf Sátoralja- ujhely, Goldstein Sámuel Sátoralja- ujhely, Fischman Ernő Sátoralja- ujhely, Kornitzer Salamon Szerencs, Lefkovicz Jakab Sátoraljajuhely, Ri- már József Sátoraljajuhely, Lachma- novics Ignác Sátoraljajuhely, Rosen- baum József Gálszécs.

A nagy közgyűlés előtt

Az őszi közgyűlés tárgysorozata

Nagyfontosságú ügyek a törvényhatóságban.

— szept. 10.

Dókus Gyula alispán most bo- csátotta ki elnöki körlevelét a tör- vényhatósági bizottság tagjaihoz, ösz- szehíva őket a vármegye szeptember 22-én, hétfőn tartandó őszi közgyű- lésre.

Rendkívül fontos közgyűlése lesz ez a törvényhatóságnak, mert elte- kintve attól a ponttól is, mely még a tárgysorozaton nem szerepel, de a mely már hetek óta szertelenül iz- gatja a kedélyeket, t. i. a kormány ellen beadatni hirdetett bizalmatlan- sági indítványt, egyébként is csupa nagyfontosságú kérdés, a vármegye számos vitális érdekű ügye kerül majd szőnyegre.

Igy első sorban a vármegye 1914. évi költségelirányzata, ugyszintén más költségelirányzatok, továbbá a vármegyei pótdadókra vonatkozó ja- vaslatok.

Ujhely várost két rendkívül fon- tos ügy érdeklí közelről: az egyik az alispán javaslata 200 ezer korona ál- lamsegély kieszközlése iránt Ujhely árvédelmi költségeinek fedezése tár- gyában, a másik az Ujhelyben szer- vezendő határrendőrség ügye.

Napirenden lesz természetesen a vármegyei árvízkarosultak segélyezé- sének kérdése is, ugyszintén még igen sok közérdekű fontos ügy.

Hogy személyi érdekességű ügyek- ben se legyen hiány, — hiszen leg- többnyire ezek keltik a legnagyobb érdeklődést, — lesznek választások is, bár ezek nem fognak ezáltal na- gyobb hullámverést előidézni. Ugy értesültünk ugyanis, hogy a bodrog- közű főszolgabíró állásra Bencsik Béla tb. főszolgabíró egyhangú megvá- lasztása bizonyosra vehető s ugyan- csak egyhangú lesz az ilykép meg- üresedett szolgabírói állás betöltése is, melyet Meczner Tibor tb. szolga- bíró fog elnyerni.

A nagyfontosságú közgyűlés tárgy- sorozatát egyébként itt adjuk, meg- jegyezve, hogy az állandó választ- mány ülését megelőzőleg szombatra, szept. 20-ára tűzte ki:

A nyugdíjazottak illetményeinek fedezésére 3%-os vármegyei pótdadó megszavazása. Közművelődési célokra 1%-os pótdadónak megszavazása. A háztartási szükségletek fedezésére 1/8%-os pótdadó megszavazása. A vár- megye 1914. évi költségelirányzata. A vármegyei tisztí nyugdíjalap 1914. évi költségelirányzata. A jegyzői nyugdíjalap 1914. évi költségelirány- zata.

Bencsik István bodrogközi fő- szolgabíró nyugdíjazása folytán meg- üresedett főszolgabírói állásnak és az ennek folytán esetleg megüresedő

szolgabírói állásnak választás utján való betöltése.

Az alispán évnegyedes jelentése. A m. kir. belügyminiszter leirata határrendőrkapitányságnak Sátoraljaujhelyben leendő szervezése tárgyában. A m. kir. belügyminiszter leirata a szegényalapról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. A földművelésügyi miniszter leirata a cserebogarak irtása tárgyában.

Az alispán javaslata munkásházak létesítése iránt. Az alispán javaslata Sátoraljaujhely árvédelmi költségeinek fedezésére 200,000 korona államsegély iránt.

Gömör- és Kishontvármegye átirata a gyámpénztári tőkének értékpapirokban leendő elhelyezése tárgyában. Kolozsvár szab. kir. város felirata az 1907. évi XIX. t.-c. módosítása tárgyában.

Haraszthy Miklós homonnai főszolgabíró nyugdíjazása. Halsi Pál utbiztos nyugdíjazása. Özv. Nyeveczkey Józsefné kérvénye, özvegyi ellátás iránt. Az árvizkárosultak segélyezése. A hodrogközi főszolgabírói hivatal átvétele és átadása. Özv. Tóth Árpádné nyugdíj ügye. Pataky Miklós nyugdíjazás iránti kérvénye. A sátoraljaujhelyi Erzsébet közoktató-alap javára, a vármegyei szegényalapról kölcsönvett 18,000 korona ügye. Özv. Grünfeld Vilmosné kérvénye, évi segély iránt. A tisztai nyugdíjszabályrendelet módosítása. A községek zárszámadatai és költségvetési előirányzatai. A már beérkezett és még beérkezendő összes, a közgyűlés által elintézendő ügyek.

A közgyűlés politikai része tekintetében ma már bizonyosra vehető, hogy a törvényhatóságban ezuttal is, mint legutóbb, fényes győzelmet hoz aratni a jelenlegi kormányhoz sziklaszilárdan ragaszkodó munkapárt. Győzni fog annak ellenére, hogy az ellenzék részéről valóban tulságosan élesen folyik a presztizsálás, mely azonban megtörik a munkapárt erős összetartásán és lelkesedésén.

HIREK.

Két kinevezés. Általános szimpáthiát fog kelteni Ujhelyben az a hír, mely egy kiváló tehetségű fiatal földinknek előlépéséről számol be. Dr. ifj. Juhász Jenő miniszteri segédfogalmazó nevezetett ki fogalmazóvá. Dr. Juhász, lapunknak is kiváló munkatársa, mint költő is kitűnő hírnévnek örvend, de mint hivatalnokról is nagy véleménynyel vannak róla miniszteriumbeli felettesei, aminek jele az is, hogy jelenleg is a miniszterium kiküldetése folytán Párisban van tanulmányuton. Kinevezetése fogalmazóvá egy sokat ígérő karriernek egyik lépcsőfoka.

Ugyancsak megérdemelt magas kitüntetés érte Beregszász István kir. tanácsost, vármegyénk tanfelügyelőjét, akit most a miniszter a VI. fizetési osztályba nevezett ki. Beregszász István általános tisztelet veszi körül Zemplénben, mert mindenki tudja, hogy ő igazán csak a munkának él s fáradhatatlanul dolgozik vármegyénk kulturájának, közoktatásügyének előbbre vitelén.

Fejes István püspök betegsége. Nemcsak Ujhely, de az egész ország közönsége aggodó részvételt néz Fejes Istvánnak a tisztáninnen ref. püspöknek s nagynevű költőnek betegágya felé. A püspököt régi gyomor baja balatonfüredi nyaralása óta még inkább elfogta s két hét óta ágyban fekvő beteg, e héten pedig egyenesen aggasztó hírek keltek szárnyra a püspök állapotáról. Egyelőre közvetlen veszély nincs, csak a püspök erőállapota ad okot az aggodalomra, remélni lehet

azonban, hogy szervezete meg fog küzdeni a kórral, mindnyájunk igaz és nagy öröme.

Birói áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szabó Lajos tokaji és Szarvas Kálmán hajdunánási kir. járásbírákat saját kérélmükre kölcsönösen áthelyezte.

Egyházmegyei diszpozíciók. A kassai r. kath. megyéspüspök Urbán Imrét Alsómislyéről Sátoraljaujhelyre, Hvaszta Józsefet Homonnáról Szerencsre, Szancsó Józsefet Szerencsről Kassára, Dujszik Antalt Vásárhelyről Párnóra, Szabó Barna subdiakónust Vásárhelyre, Jeczusko Imrét Nagysárosról Homonnára helyezte át hitoktatói, illetőleg segédlelkési minőségben.

Rozsnyay Béla százados áthelyezése. Rozsnyay Béla csendőrszázados, az ujhelyi társaság egyik közszeretettel álló tagját, városunkból Nagyváradra helyezték át az ottani csendőriskolához. Barátai és tisztelői tegnap este banket keretében bucsúztak el a népszerű csendőrszázadostól.

A Közművelődési Egyesület közgyűlése. Kedden, 9-én tartotta meg közgyűlését a Zemplénavarmegyei Közművelődési Egyesület Bessenyei István ügyvezető elnök elnöklésével. A közgyűlésnek, melyre elég szép számmal gyűltek egybe a tagok, egyetlen tárgya volt csupán: az Andrássy Dénes gróf hagyatéka ügyében követhető eljárás. Dr. Szirmay István egyesületi ügyész ismertette a hagyatéki ügy jelenlegi állását, mely szerint gróf Széchényi Aladár, a hitbizomány jelenlegi birtokosa három millió egyezségi alapot ajánlott fel az örökösöknek. A leltár szerint ugyan az örökösök követelése 5.207,141 korona lenne, ennek egyes tételeit azonban a jelenlegi tulajdonos kifogásolja s az esetleg csak egy hosszú éveken át húzódó per folyamán lenne megszereshető. Így tehát mindenesetre csak helyeselhető a Közművelődési Egyesület elhatározása, mely szerint elfogadja örökösödési alapul a gróf Széchényi Aladár által felajánlott három milliót, hozzávéve még a készpénz és értékpapír értéket, két millió 375 ezer koronát. Ez tehát összesen öt millió 375 ezer korona lenne, melynek egyhuzad része, 268—270 ezer korona illetné meg ez egyesületet. A közgyűlés felhatalmazást adott dr. Szirmay István ügyésznek, hogy ily összegben egyezzen ki az örökösökkel, ami mindenesetre célszerűbb dolog, mint éveken át perlekedni egypár bizonytalan koronáért.

Szőlészeti szakosztályi ülés. A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya legközelebbi ülését f. hó 15-én hétfőn d. e. 9. órakor a vármegyeháza kistermében fogja megtartani, melyen tárgyalatni fog dr. Szabó Sándornak az orosz borvám leszállításáról szóló előrelátása és a kassai kereskedelmi és iparkamarának a szakosztály évi bonyilvántartási tervezetére vonatkozó szakvéleménye.

Bajnoki mérkőzések. A kettős ünnep mindkét napján élénk volt az élet a Szabadság-téri footballpályán. Vasárnap, 7-én az ujhelyi „Egyetértés” tartotta első bajnoki mérkőzését a Kassai Magánalkalmazottak csapattal, mely mérkőzést a sokkal rutinizottabb kassai csapat erős küzdelem után 6:1 arányban nyerte meg. Az „Egyetértés” az első féldőben még birta az iramot s az eredmény ekkor 2:1 volt, később azonban már letörték s a kassaiak ekkor szereztek még 4 goalt. Bíró Matyi Béla (SAC.) volt. — A második napon a SAC. — Kassai Testvezők Köre bajnoki mérkőzése vonzott nagyszámú közönséget a pályára. A játék elején a kassaiak voltak fölényben, azonban ez csak rövid ideig tartott, mert a SAC. egyre erősebb tempót kezd, kornert ér el, melyet Stancz goallá értékesít. Ettől kezdve változó játék folyik, az ujhelyiek látható fölényével, melynek

eredménye az első féldőben még egy Gasparik által lőtt goal lett. A második féldő erős küzdelemmel kezdődik, a kassaiak is gyakran támadnak, de védelmünk, Bogár és Domonkos meghusitja támadásaikat, míg az ujhelyiek egy lerohanásából Toldi remek szép goalt lőtt. Ezt rövidesen követte az Arnótfalvy által lőtt negyedik goal is, mely után több azután nem is esett. Az ujhelyi csapatból különösen meg kell említenünk Szabó kapust, ki minden labdát biztosan fogott. Bíró Várnay (KAC.) volt s bíráskodása általános meglepedést keltett.

A városi dalegylet újabb szereplése. A városi dalegylet a multkori sikeres fellépte óta sem pihent és fokozott buzgalommal látott hozzá újabb darabok betanulásához agilis és nagy tudású karnagya, Olchváry Ernő vezetésével. Hétfőn, 8-án délelőtt 11 órakor a nagytemplomban léptek fel s a latin mise remek előadásával szereztek nagy lelki gyönyörűséget az ez alkalommal nagyszámban egybegyűlt híveknek. A dalegylet november hó folyamán nagyobb szabású hangversenyt fog rendezni részben saját javára, részben valami jótékony célra.

Meghívó a háztartási tanfolyam megnyitására. A szeptember hó 11-én d. u. 2 órakor kezdődő háztartási tanfolyam megnyitó ünnepélyére (a vármegyeházán) ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget a tanfolyam vezetője.

Térzene. Színes, nagyvárosias képe volt városunknak vasárnap déltájban, amikor is a gyártelepi zenekar a Wekerle téren sikerült térzenét adott. Mint értesülünk, ez a jóleső szorakozás most állandósulni fog, amennyiben a zenekar újonnan választott igazgatója Pohlenz Alajos okl. gépészmérnök elhatározta, hogy a reorganizálandó zenekarral a kedvezőtlenebb idő beálltaig minden vasárnap térzenét fog rendezni. A legteljesebb dicséret illeti ezt az elhatározást, mely hivatva van közönségünknek egy kis szorakozást nyújtani s városunk képét kissé elevenebbé, nagyvárosibbá tenni.

Tűz az Árpád-utcában. Hétfőn este 8 óra után tüzilárma verte fel az Árpád-utca környékét. Eddig ismeretlen okokból kigyulladt özv. Grünspanné Árpád-u. 23. szám alatti házának tetőzete és a régi, rozszant fedél hatalmas lángokkal égett. A tüzoltóság, Friss Heiman vezetése alatt szinte pillanatok multán a tűz színhelyén termelt és 15 pernyi megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni, úgy, hogy az egymás hegyén-hátán épült házak közül egy sem gyulladt ki. A háztetőnek csak egy része égett le s így a kár jelentéktelen.

Nyilvános köszönet. A „Sátoraljaujhelyi Városi Dalegylet” elnöksége ezuton mond köszönetet azoknak, akik a dalegylet augusztus 19 és 20. napjain rendezett hangversenyek erkölcsi és anyagi sikerét érdeklődésükkel, támogatásukkal és megjelenésükkel előmozdították. Egyuttal hálás köszönettel nyugtazza az egyesület elnöksége a következő adományokat, illetve felülfizetéseket: gróf Wallis Gyuláné 50 korona, Hönsch Dezső 10 kor., Bajusz Ernőné 5 kor., Bürgl és Martos, továbbá N. N. 1—1 korona. A hangversenyek összes bevétele 769 kor. 42 fillér, kiadás 305 korona 70 fillér, tiszta jövedelem, mely az árvizkárosultak felségélyezésére a városi pénztárba szolgáltatott be: 463 korona 72 fillér.

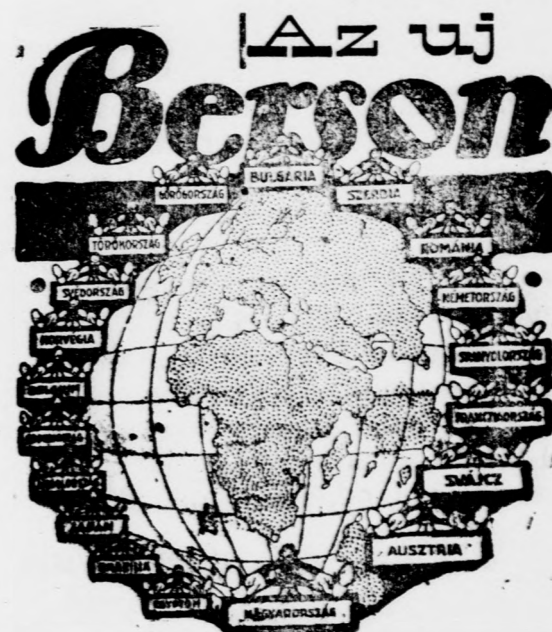
Hirtelen halál. Szerencséről írják: Billitzer Pinkász szerencsi főrabbi a mult héten hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett csütörtökön ment végbe. A hirtelen haláleset súlyos gyászba borította a szerencsi izr. hitközséget, mely derék, tevékeny embert veszített benne. — Billitzer, ki 24 évet töltött Szeren-

esen rendkívül szerény volt, majdnem zárkózott, kerülte a feltűnést; belső életet élt családjá és hívei körében, kikkel szeretettel foglalkozott. S ily élet mellett elérte a közbecsülést és általános szeretetet a társadalmi és felekezeti élet minden rétegében.

Véres verekedés Bánóczon. Nagymihályból jelentik: A bánóczi Manó tanyán egy egész sereg Máramaros vidéki román munkás dolgozik. A napokban a kocsmából kijövet Brindó György, Marina Mihály és János megtámadták Kodra Juon Stefan munkástársukat és öt bottal megverték. A felbőszült Kodra Stefan előrántotta zsebtörét és ezt Brindó György vállába szurta, majd pedig egy hatalmas bottal Marina Jánost fejbeütötte. A csendőrség a szurkáló Kodra Juon Stefan letartóztatta és a nagymihályi kir. járásbírósg vizsgáló bírójá elállította. Garbinszky Sándor kir. járásbíró a letartóztatott verekedőt kihallgatás után a kir. törvényszék vizsgáló bírójá elé Sátoraljaujhelybe kísértette.

Értesítés. A sátoraljaujhelyi iparostanonc-iskolába a beiratások az állami el. iskola helyiségében f. évi szeptember hó 10-től 15-ig, a tanítási napokon este 5—8 óráig fognak megtartani. Figyelmeztetnek a tanulók, hogy a fent jelzett időben beiratkozzanak, mert a későbbben iratkozók mulasztóknak fognak tekinteni.

Teljes ellátást nyerhet egy úri családnál jó házból való, gimnáziumba, polgári vagy kereskedelmi iskolába járó fiu. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

gummi-sarkot

az egész világ ismeri és dicséri! Cipésztől határozottan csak a valódi új BERTSON-gummi-sarkot kérje, aranydobozban s utasítson minden utánzatot vissza.

Bersonművek, Budapest, VII.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a Tokaji

China vas-bor.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható a

Szt.-Antal gyógyszertárban.

Sátoraljaujhely

Széchenyi-tér.

Felolós szerkesztő: Dr. Adriányi Béla
Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.
Laptulajdonos: Ehlert Gyula.

Szent-Margitszigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészségépítő ital. A Szent-Margitszigeti üdítő Főlerakat: és gyógyvíz kezelésére.

TÓTH LAJOS cégnél
Sátoraljauhelyben.

Kapható jobb fűszerüzletben s vendéglőben

428/1913. szám.

Új tanfolyamok megnyitása.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 37081/VI—B. sz. alatt kelt rendeletére a homonnai m. kir. kőszárfonó kísérleti műhely és iskola keretében a következő tanfolyamok lesznek szervezendők:

1. Mestertanfolyamok önálló asztalosiparosok, vagy magukat önállóítani kívánó asztalossegédek számára évenként kétszer 4—4 havi időtartammal.

E tanfolyamok mindegyikére legalább 10, de legfeljebb 15 mester vagy önállósításra törekvő segéd vehető fel, akik szegénységük esetén egyenként havi 50 (ötven) korona ösztöndíjban részesíthetők.

E tanfolyamokra való felvételnél első sorban a zempléni vármegyei és közeli környékbeli iparosok vétetnek figyelembe.

2. Továbbképző tanfolyamok iparosok számára a szerkesztő és ipari szakrajz, az ipari számtan és könyvitelant köréből november—április hónapokban, a hétköznapok esti és a vasárnapok délelőtti óráiban az e tanfolyamok számára érvényben levő szervezet és tantervek szerint.

3. Műhely gyakorlati tanfolyamok
a) asztalosstanoncok,
b) asztalossegédek számára a hétköznapok esti és a vasárnapok délelőtti óráiban.

4. Kőszárfonó tanfolyam
a) három évi tanítási idővel a kőszárfonó iskolák számára önálló szervezettel és tanítástervvel az elemi iskolát végzett és tizenkettedik életévüket betöltött rendes tanulók számára,
b) téli tanfolyam novemb.—márc. hónapokban házi iparosok számára.

Bővebb felvilágosítással az intézet igazgatósága készséggel szolgál. A beiratások f. évi szeptember 1-től 15-ig tartanak.

Homonna, 1913. aug. 26.

Édes Gyula,
igazgató.

Kiadó lakások.

A város főterén több rendbeli lakás kiadó.

Értekezhetni szerkesztőségünkben.

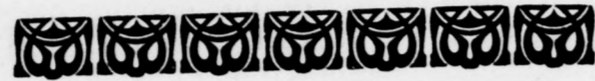

Használt Zongora

olcsón eladó

Komássy Antalnál

Erdőhorváti.

1241/1913. vh. szám.

Árverési hirdetés.

A sátoraljauhelyi kir. járásbíró-ság 1913. V. 787 és 788/1. számú végzése folytán a Sátoraljauhelyi Népbank mint Takarékpénztár 720 és 200 korona követelésének behajtása végett 1913. évi szeptember hó 13-án délután 4 órakor Nagytoronyán, a végrehajtást szenvedők lakásán elárverezem azon 230 és 910 koronára becsült ingókat, melyeket a sátoraljauhelyi kir. törvényszék 12614/913. V. és 12615/913. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljauhelyi kir. járásbíró-sági 1913. V. 787/1. és 788/1. számú végrehajtási jegyzőkönyvekben 1 és 1—12 tételek alatt lefoglaltam, u. m.: kocsit, marhát, csikót, sertéseket, stb.

Sátoraljauhely, 1913. évi szept. hó 2-án.

Rosner Imre,

kir. bir. végrehajtó.

A kirakatokban kifüggesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhlert Gyula és Widder Gyula

gyógyszertáraiban s Hrabéczy Kálmán drogeriájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljauhely.

1660/1913. szám.

Sátoraljauhely r. t. város árvaszéke.

Árverési hirdetés.

Sátoraljauhely r. t. város árvaszéke részéről közhírré tétetik, hogy kisk. Tamás András és testvérei, továbbá kisk. Hricz Béla és testvérei közös tulajdonát képező és a sátoraljauhelyi 1039. számú telekjegyzőkönyvben 1. sorszám 1445. hrsz. alatt foglalt Kisfaludi-utca 15. számú ház és udvar 1913. évi szeptember hó 18-án d. e. 9 órakor a városi árvaszék hivatalos helyiségében, a városi közgyámnál megtekinthető feltételek mellett nyilvános árverésen el fog adatni.

Sátoraljauhely, 1913. szeptember hó 3-án tartott árvaszéki ülésében.

Székely Elek,
árvaszéki elnök.

Eladó hordók. Eladó kezelésem alatt álló, egyszer használt, 1911. és 1912. évi prima minőségű 500 darab gönczi hordó. — Megkereséseket, esetleg árajánlatot kérek címemre: **Propper Jenő, Tolcsva.**

A női arcz szépségének emelésére,
a szeplő és májfoltok eltüntetésére

a legbiztosabb és legártatlanabb szer a

JELMA-CRÉM.

Ára 1 tégelynek használati utasítással 1 kor.

Nélkülözhetetlen a bőrápolásnál a

JELMA toilette-szappan,

mely a legjobb és legillatosabb mosdó szappan.

Ára 1 korona.

JELMA-POUDER

fehér és rózsaszinben

egy doboz 1 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban

Sátoraljauhely, Széchenyi-tér,

hol az összes bel- és külföldi arczszépítő és egyéb különlegességek, illatszerek stb. állandóan készletben tartatnak.

1658/1913. szám.

Sátoraljauhely r. t. város árvaszéke.

Árverési hirdetés.

Sátoraljauhely r. t. város árvaszéke részéről közhírré tétetik, hogy Prokop Béla és társai tulajdonát képező és a sátoraljauhelyi 1925. sz. tkvi betétben A. I. 1—2. sorszám alatt foglalt ingatlan 1913. évi szeptember 18-án d. e. 9 órakor a városi közgyámnál megtekinthető feltételek mellett a városi árvaszék hivatalos helyiségében nyilvános árverésen el fog adatni.

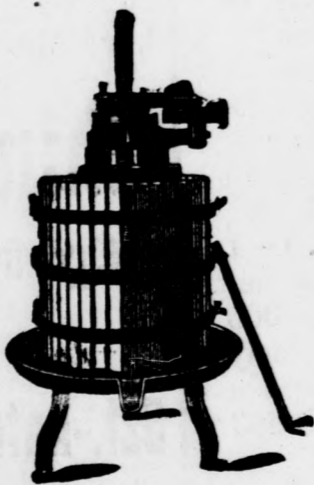
Sátoraljauhely, 1913. évi szeptember hó 3-án tartott árvaszéki ülésben.

Székely Elek,
árvaszéki elnök.

Megbízható, kitűnő szerkezetű kecskeméti

borsajtot

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetezete mint az O. K. H. tagja gyarából. Az

Ipari és Háziipari szövetezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körut 36. szám.

Téssék árjegyzéket kérni!

Eladó ház.

Tűzoltó-tér 4. szám alatti házamat elköltözés miatt eladom.

Papp Béla,
m. kir. főerdőmérnök.